

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO NR 1 W GLIWICACH

2023/2024

*„W wychowaniu chodzi o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem –
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miałby,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich (...).”*

Jan Paweł II (przemówienie w UNESCO 02.06.1980r.)

*„Działania profilaktyczne to te, które stwarzają człowiekowi okazję
do aktywnego uczestnictwa w gromadzeniu doświadczeń
powodujących wzrost jego zdolności do radzenia sobie w potencjalnie
trudnych sytuacjach życiowych”*

(Gerard Edwards, doradca ds. profilaktyki w rządzie amerykańskim)

SPIS TREŚCI

I. SŁOWO WSTĘPNE	3
II. PODSTAWY PRAWNE	4
III. MISJA SZKOŁY	4
IV. SYLWETKA ABSOLWENTA	5
V. DIAGNOZA SYTUACJI SZKOLNEJ.....	6
VI. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO .	8
VII. HARMONOGRAM ZADAŃ SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO	12
VIII. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO	13
IX. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	15
X. SAMORZĄD UCZNIOWSKI	16
XI. WSPÓŁPRACA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA SZKOŁY ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM	17
XII. ZWYCZAJE I OBYCZAJE SZKOŁY	18
XIII. METODY I FORMY DZIAŁANIA	19
XIV. MODYFIKACJE	20
XV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	21

I. SŁOWO WSTĘPNE

Szkoła służy uczniowi, tworząc warunki dla jego pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i fizycznego.

Jest miejscem stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi – uczy analizy problemów i sposobu ich rozwiązywania.

Zapewnia przyjazne i zdrowe warunki edukacji szkolnej.

Kształcenie, wychowanie i realizacja zadań profilaktycznych to podstawowe cele pracy szkoły. Pojęcia te stanowią integralną całość. Rozwój psychiczny dziecka uwarunkowany jest przez wiele czynników. Jednym z najważniejszych jest wpływ środowiska, w tym głównie środowiska społecznego, w którym żyje dziecko.

W dzisiejszym świecie, wychowanie uważa się za jeden z wiodących czynników rozwojowych. Powinno ono oddziaływać w taki sposób, aby kształtować poznanie młodego człowieka, formować spostrzeżenia, pojęcia i sądy, wzbogacać wiedzę o świecie, wyrabiać odpowiednie nawyki, sprawności, umiejętności i zainteresowania oraz kształtować postawy. Działania te powinny prowadzić do wychowania jak najwyszczególniej rozwiniętej osobowości.

Każdy członek społeczności szkolnej jest człowiekiem wolnym, który świadomie wstąpił do tej wspólnoty i zdecydował się na jej współtworzenie. Wychowanie stanowi integralną całość z nauczaniem i jest zasadniczym zadaniem szkoły i wszystkich jej pracowników. Pierwszymi wychowawcami dzieci są rodzice. Szkoła w wychowaniu współpracuje z rodzicami. Szkoła jako wspólnota trzech podmiotów: pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców, zajmuje w procesie wychowania szczególne miejsce. Obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły jest tę rolę wychowawczą podjąć i jak najlepiej wypełniać. W wychowaniu szkoła za podstawę przyjmuje się uniwersalne zasady etyki, respektując obok chrześcijańskiego, również inne systemy wartości i godności osoby ludzkiej.

Wychowania nie możemy oderwać od profilaktyki. To właśnie profilaktyka jest procesem wspierającym zdrowie fizyczne i psychiczne młodego człowieka, pomocą i towarzyszeniem młodemu człowiekowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Nowoczesny model ujmowania działań profilaktycznych koncentruje się wokół problematyki rozwijania w człowieku ogólnych umiejętności psychologicznych i społecznych, które pozwolą na ukształtowanie aktywnej a zarazem odpowiedzialnej postawy młodego człowieka wobec życia własnego i innych ludzi.

Wychowanie i profilaktyka wspierają się wzajemnie.

Niniejszy Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest wynikiem diagnozy problemów i potrzeb środowiska uczniów, rodziców i nauczycieli - patrz rozdział V.

II. PODSTAWA PRAWNA

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawowego nr 1 w Gliwicach został opracowany w oparciu o następujące dokumenty:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej,
- Ustawę o Systemie Oświaty z dnia 7.IX.1991 r. wraz z późniejszymi zmianami,
- Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U z 2017 r. poz. 59),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz 783),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U poz. 1249),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego. (Dz. U poz. 356),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U poz. 910).

III. MISJA SZKOŁY

Misją Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach jest:

- bezpieczne, przyjazne, wszechstronne przygotowanie ucznia do dalszej edukacji,
- wychowanie młodych patriotów, świadomych obywateli, wykształconych Europejczyków,
- kształcenie samodzielności dokonywania wyborów,
- przygotowanie do pełnienia różnorodnych ról w społeczeństwie demokratycznym,
- przygotowanie do wejścia na rynek pracy,
- wspieranie ducha partnerstwa między uczniami i pracownikami, między rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną i szkołą,
- poszukiwanie najkorzystniejszych form współpracy z pracodawcami.

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach stwarza całej społeczności szkolnej: uczniom, rodzicom i pracownikom warunki sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi, poczuciu bezpieczeństwa, jak również buduje atmosferę wsparcia, godnej nauki i pracy, a także dbałości o kulturę osobistą, szacunek wobec innego człowieka, poszanowanie wartości oraz tradycji.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach jest człowiekiem dojrzałym życiowo, który potrafi:

- planować, organizować i oceniać własną naukę, przyjmować za nią coraz większą odpowiedzialność,
- skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, prezentować własny punkt widzenia i brać pod uwagę poglądy innych ludzi, poprawnie posługiwać się językiem ojczystym, przygotować się do wystąpień publicznych,
- efektywnie współdziałać w zespole, budować więzi międzyludzkie, podejmować indywidualne i grupowe decyzje, skutecznie działać na gruncie obowiązujących norm,
- rozwiązywać problemy w sposób twórczy,
- poszukiwać, porządkować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł oraz efektywnie posługuje się technologią informacyjną,
- odnosić do praktyki zdobytą wiedzę, kształtować nawyki i zdobywać potrzebne doświadczenia,
- rozwijać sprawności umysłowe oraz osobiste zainteresowania,
- być świadomy integracji globalnej i próbować dostosowywać się do zmian zachodzących w gospodarce,
- wyeksponować swoje mocne strony, obronić swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy,
- szanować tradycje narodu, państwa i środowiska także lokalnego,
- wykonywać wyuczony zawód,
- dążyć do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- znaleźć się na rynku pracy i komunikować się z pracodawcą,
- być tolerancyjnym i przestrzegać zasad tolerancji.

V DIAGNOZA SYTUACJI SZKOLNEJ

Szkoła służy uczniowi, tworząc warunki dla jego pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i fizycznego. Jest miejscem stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi – uczy analizy problemów i sposobu ich rozwiązywania. Zapewnia przyjazne i zdrowe warunki edukacji szkolnej. Kształcenie, wychowanie i profilaktyka to podstawowe cele pracy szkoły. Wpływ środowiska, a w szczególności środowiska szkolnego, rówieśniczego to najważniejszy czynnik kształtujący rozwój psychiczny nastolatka.

Podstawą do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest diagnoza środowiska szkolnego, prowadzona w oparciu o:

- analizę dokumentów szkolnych (sprawozdań, adnotacji znajdujących się w dzienniku lekcyjnym dotyczących zachowań uczniów),
- obserwację środowiska szkolnego,
- wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- współpracę z instytucjami wspierającymi pracę szkoły (otrzymywane informacje),
- rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- analizę frekwencji uczniów,
- wniosków Samorządu Szkolnego.

Profilaktyka to chronienie rozwijającego się człowieka przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem (w szkole) jest ochrona młodzieży przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój. Zachowania te określone są jako zachowania ryzykowne. Harmonijny rozwój osobowości w profilaktyce uzależnień oznacza wspieranie zdrowego trybu życia oraz rozwijanie zdrowia psychicznego.

Profilaktyka to również:

1. wzmacnianie czynników chroniących takich jak:

- zainteresowanie nauką,
- więzi emocjonalne z rodzicami,
- poszanowanie norm, wartości, autorytetów,
- edukacja rodziców,
- dbanie o własny rozwój,
- kształtowanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów,
- racjonalne spędzanie czasu wolnego ze szczególnym zwróceniem uwagi na turystykę i zajęcia sportowe.

2. eliminowanie czynników ryzyka takich jak:

- negatywny wpływ grupy rówieśniczej,
- dysfunkcje wynikające z sytuacji rodzinnej,
- absencja i porzucanie szkoły przez uczniów,
- agresja i przemoc,
- dostępność do używek,
- przyzwolenie społeczne,
- nadpobudliwość,
- niezaspokojenie podstawowych potrzeb (materialnych, psychicznych i innych),
- słaba więź uczniów z rodzicami,
- stres i depresja.

Podsumowując:

W oparciu o doświadczenia z lat ubiegłych oraz wyniki diagnozy ustalono następujące główne obszary zagrożeń:

- brak znajomości zasad kultury osobistej, jej wartości w życiu osobistym,
- wszelkiego rodzaju uzależnienia,
- przedwczesna inicjacja seksualna,
- wczesne macierzyństwo,
- problem przemocy i agresji,
- wagary,
- stres,
- zaburzenia emocjonalne, depresja,
- choroby cywilizacyjne i przewlekłe.

VI CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO -PROFILAKTYCZNEGO

Celem Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego jest wspieranie wychowania uczniów, a tym samym wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny oraz przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym. Nadrzędnym zadaniem jest zwiększenie ilości prowadzonych na terenie szkoły działań wychowawczo - profilaktycznych, a przede wszystkim ich jakości, która przyczyniłaby się do realnego wzrostu świadomości uczniów.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy oraz umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie działań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia,
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
3. wzmocnienie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
4. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnienie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
5. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
6. wzmocnienie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów prawnych,
7. rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej,
8. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju, zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, znajomości norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Informacje te są skierowane do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

3. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
4. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania wychowawców i nauczycieli oraz o metodach współpracy szkoły z placówkami wspierającymi wychowawczo - profilaktyczne działania szkoły z uwzględnieniem zagrożeń uzależnieniami.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,

3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów wychowawczo - profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, odniesienia sukcesu, przynależności grupowej i satysfakcji życiowej,
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
4. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych podejmowaniu wszelakich zachowań ryzykownych,
5. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji wychowawczo - profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

W bieżącym roku szkolnym 2023/2024 najważniejsze cele pracy wychowawczej to:

1. wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,
2. kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie,
3. kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych,
4. przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro,
5. podejmowanie działań zmierzających do poprawy frekwencji,
6. wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
7. rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
8. przeciwdziałanie przemocy, agresji, uzależnieniom i innym działaniom ryzykownym,
9. podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów,
10. zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej
11. zapewnienie dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa,
12. realizacja zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych zawartych w orzeczeniach i opiniach, zaświadczeniach lekarskich i innych instytucji wspierających pracę szkoły,
13. troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
14. roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.

Najważniejsze zadania działań wychowawczo - profilaktycznych w roku szkolnym 2023/2024 to:

1. troska o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów,
2. wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość; bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowej z wykorzystaniem pakietu Microsoft Office 365,
3. zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
4. wdrażanie procedur bezpieczeństwa,
5. promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
6. eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,

7. wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
8. uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
9. zwiększenie obszaru wpływu uczniów na sprawy szkoły oraz wzmacnianie zaangażowania uczniów w działania samorządu uczniowskiego i wolontariatu,
10. kontynuacja zadań z zakresu uzależnień - rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystania ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
11. kontynuowanie działań w ramach organizacji procesu wspierania uczniów – obcokrajowców.

VII HARMONOGRAM ZADAŃ

SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Opis podejmowanych działań wychowawczo - profilaktycznych realizowanych w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach zawarty jest w załączniku do niniejszego programu - **planie działań wychowawczo - profilaktycznych**. Plan ten uwzględnia priorytety, w tym również priorytety polityki oświatowej i zadania wiodące realizowane CKZiU nr 1 w Gliwicach w danym roku szkolnym. Plan działań wychowawczo - profilaktycznych stanowi podstawę do tworzenia planów działań wychowawczo - profilaktycznych na poziomie poszczególnych klas. Wychowawcy, uwzględniając ogólną diagnozę szkolnych problemów oraz potrzeby danej klasy, opracowują we współpracy z zespołem uczących plan wychowawczo - profilaktyczny dla danej klasy na dany rok szkolny.

Ostateczny termin opracowania planu działań wychowawczo - profilaktycznych dla danej klasy upływa w dniu 30.09. bieżącego roku szkolnego. Plany te mogą ulegać modyfikacji w czasie trwania roku szkolnego z uwzględnieniem potrzeby grupy.

W klasach pierwszych wychowawcy klas w planach działań wychowawczo - profilaktycznych ujmują przede wszystkim najważniejsze zadania wychowawczo- profilaktyczne obowiązujące w danym roku szkolnym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na integrację klasy. Weryfikacja planów w klasach pierwszych następuje najpóźniej po upływie pierwszego semestru, a w pozostałych adekwatnie do potrzeb.

VIII OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, doradcami zawodowymi, oraz Samorządem Uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

2. Rada pedagogiczna:

- opracowuje Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły,
- realizuje zadania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Zespół wychowawców:

- diagnozuje sytuację wychowawczą uczniów,
- określa cele pracy wychowawczej na dany rok szkolny,
- opracowuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- opracowuje zasady współpracy z placówkami wspierającymi działania wychowawczo - profilaktyczne szkoły,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

4. Nauczyciele:

- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

5. **Wychowawcy klas:**

Są członkami zespołu wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu oraz:

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- opracowują roczny plan działań wychowawczo -profilaktycznych dla swoich klas i realizują go w trakcie roku szkolnego, a następnie przygotowują krótkie sprawozdanie z jego realizacji i wnioski do dalszej pracy,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje pomiędzy uczniami w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

6. **Pedagog szkolny/psycholog szkolny/pedagog specjalny:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom indywidualną pomoc psychologiczno - pedagogiczną,
- otacza opieką dzieci z wszelkimi problemami,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- opracowuje z zespołem wychowawczym materiały edukacyjne dla rodziców,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczo - profilaktyczny szkoły.

IX WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Bezwzględny priorytet w wychowaniu młodego człowieka ma dom rodzinny. Rodzice mają pierwotne i największe prawo do decydowania o całym procesie wychowania dziecka, również tym jego nurcie, który dokonuje się w szkole. Rola szkoły pozostaje jednak niezastąpiona w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania wiedzy i umiejętności. Niektóre zadania szkoła dzieli z innymi instytucjami wychowawczymi: organizacjami młodzieżowymi, klubami, towarzystwami i w związku z tym powinna z nimi współpracować.

Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowawczo - profilaktycznej. Wynikają stąd dwie ważne konsekwencje:

- działania wychowawczo - profilaktyczne nie mogą być sprzeczne z wolą rodziców,
- wychowawcy, nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowawcze.

Sposoby współdziałania nauczycieli i rodziców są zawarte w Statucie Szkoły a ponadto rodzice uczestniczą w wychowawczo - profilaktycznych działaniach szkoły. Rada Rodziców uchwała Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły.

Rodzice, w roku szkolnym 2023/2024, zapraszani będą do udziału w następujących spotkaniach stacjonarnych/on-line:

- ogólnoszkolnych z dyrekcją,
- klasowych z wychowawcą,
- indywidualnych z nauczycielami,
- prelekcjach dla rodziców.

X SAMORZĄD UCZNIOWSKI

W kształtowaniu postawy społecznej uczniów istotne jest stworzenie warunków do współpracy pomiędzy gronem pedagogicznym a społecznością uczniowską. Organem prawnie do tego powołanym jest Samorząd Uczniowski. Jego zadania reguluje Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku. Mówi ona między innymi, że:

- samorząd tworzą wszyscy uczniowie danej placówki,
- zasady składu i powoływania samorządu uczniowskiego zawiera Regulamin Samorządu Uczniowskiego,
- samorząd, w porozumieniu z dyrektorem, ma prawo do organizacji życia szkolnego, redagowania własnej gazety, przygotowania imprez kulturalnych, sportowych, oświatowych zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami szkoły,
- samorząd ma prawo do wyboru swojego opiekuna.

Zgodnie z tymi postanowieniami w naszej szkole został powołany Samorząd Uczniowski.

Może on liczyć na:

- wszechstronną pomoc pedagogów i dyrekcji szkoły,
- dostępu do środków, którymi dysponuje szkoła,
- pomoc w organizowaniu przedsięwzięć zaproponowanych przez młodzież.
Program przygotowany przez Samorząd Uczniowski powinien zawierać:
- zasady wyboru władz Samorządu,
- plan imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych na dany rok szkolny,
- formy współpracy z reprezentantami innych organizacji działających na terenie szkoły,
- formy współpracy z przedstawicielstwami władz terenowych,
- reguły współdziałania w zakresie wpływu na wyróżnienia i kary oraz skreślenia z listy uczniów.

Samorząd Uczniowski to organ, który aktywizuje życie w szkole. Celem działań Samorządu Uczniowskiego jest integracja środowiska szkolnego: uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Biorąc pod uwagę poziom dojrzałości społeczno-emocjonalnej uczniów, idea samorządności jest wprowadzana w naszej szkole przede wszystkim poprzez uczestnictwo w tradycyjnych imprezach szkolnych, organizację konkursów i imprez szkolnych pod kierunkiem opiekunów Samorządu Uczniowskiego, udział w cyklicznych akcjach, jak również analizę podjętych działań. Celem działań Samorządu Uczniowskiego jest uczenie młodzieży demokratycznych form współżycia społecznego, kształtowanie postaw świadczących o gotowości do bezinteresownych świadczeń i pracy dla innych ludzi, kształtowanie odpowiedzialności. Działania Samorządu stanowią źródło życiowych doświadczeń ucznia. Często wyzwalają spontaniczną aktywność młodzieży i umożliwiają podejmowanie działań oraz pełnienie wielu różnych ról społecznych.

XI WSPÓŁPRACA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA SZKOŁY ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Współpraca naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym jest jedną z form kształtowania postaw moralnych, kulturalnych i społecznych uczniów.

Szkoła współpracuje z:

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- Urzędem Miejskim,
- Centrum Interwencji Kryzysowej,
- Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Policją,
- Strażą Miejską,
- Klubem Abstynentów "Krokus",
- Stowarzyszeniem Trzeźwego Stylu Życia "Szansa",
- Instytutem Onkologii w Gliwicach,
- Sądami Rejonowymi i Okręgowymi,
- Gliwickim Ośrodkiem Metodycznym,
- Politechniką Śląską,
- absolwentami szkoły,
- innymi placówkami wspierającymi pracę wychowawczo - profilaktyczną szkoły - według potrzeb.

XII. ZWYCZAJE I OBYCZAJE SZKOŁY

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach pielęgnuje tradycje i obyczaje szkolne, które stały się integralną częścią życia szkolnego.

Jednym z założeń szkoły jest pogląd, że każda szkoła powinna mieć swój styl, swój klimat. Powinno ją cechować nie tylko zadbane otoczenie, czysta elewacja, lśniące sale i korytarze, ale także elementy charakterystyczne tylko dla niej samej, niepowtarzalne detale życia szkoły stanowiące jej tradycję. W naszej szkole wprowadziliśmy wiele takich elementów, które w ogólnym zarysie tworzą jej charakterystyczny klimat.

Szkolna tradycja jest elementem integrującym całą naszą społeczność uczniowską oraz stanowi o niepowtarzalności miejsca, jakim jest Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach. Przez wiele lat działalności naszej szkoły utrwaliły się tradycje i zwyczaje przekazywane z roku na rok.

Rozwojowi obyczajowości szkolnej i kształtowaniu właściwych postaw etycznych i patriotycznych służą następujące działania:

- uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, jak również pożegnanie absolwentów oraz wręczenie świadectw, dyplomów i nagród odbywa się uroczyście z udziałem poczty sztandarowego,
- z okazji świąt narodowych, rocznic historycznych, Dnia Edukacji Narodowej organizowanie akademii, apeli oraz wystaw w szkolnych gablotach,
- z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych składanie przez dyrektora szkoły życzeń świątecznych uczniom, nauczycielom i wszystkim pracownikom szkoły,
- organizowanie jasełek i klasowych spotkań wigilijnych,
- posiadanie sztandaru i szkolnego ceremoniału,

XIII METODY I SPOSOBY DZIAŁANIA

Dyrekcja, nauczyciele i wszyscy pracownicy szkoły biorą udział w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego wspierając się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów, przyjmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji. Cele i zadania wychowawczo - profilaktyczne realizowane są poprzez:

- obserwację ucznia w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- pracę ucznia w grupie,
- metody aktywizujące,
- pracę indywidualną z uczniem zdolnym,
- pracę indywidualną z uczniem mającym trudności w nauce,
- przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych oraz organizowanie tego typu przedsięwzięć,
- organizowanie i udział młodzieży w wycieczkach, imprezach i uroczystościach klasowych, szkolnych i międzyszkolnych,
- udział w wykładach, prelekcjach, pogadankach dyskusjach na forum klasy i szkoły,
- pracę uczniów w samorządzie klasowym i szkolnym,
- redagowanie przez uczniów gazetki szkolnej,
- godziny wychowawcze,
- realizowanie wybranych celów wychowawczo - profilaktycznych w nauczaniu przedmiotów,
- spotkania wychowawców z rodzicami,
- spotkania pedagoga szkolnego z uczniami i rodzicami,
- organizację i uczestnictwo w uroczystościach i imprezach szkolnych,
- zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań,
- spotkania z zaproszonymi gośćmi,
- prace użyteczne na rzecz szkoły, klasy i środowiska lokalnego,
- udział w charytatywnych akcjach społecznych,
- indywidualne rozmowy nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego, doradcy zawodowego kierownika szkolenia praktycznego i dyrekcji z uczniami i rodzicami,

Według opracowanych, dla poszczególnych ogniw procesu wychowawczego tematów, wychowawcy klas na godzinach do dyspozycji wychowawcy będą realizowali tematy i zagadnienia, które ich zdaniem są konieczne dla rozwoju w danej klasie i nie występują na innych zajęciach edukacyjnych.

XIV MODYFIKACJA

Metody i formy wykorzystywane w modyfikacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są następujące:

- anonimowe ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz nauczycielami,
- analiza wyników w nauce i zachowaniu (przeprowadzana semestralnie),
- analiza frekwencji (przeprowadzana semestralnie),
- analiza osiągnięć pracy pozalekcyjnej ucznia,
- analiza czytelnictwa,
- analiza osiągnięć sportowych,
- obserwacja ucznia w różnych sytuacjach,
- kwestionariusze do samooceny ucznia,
- interesowanie się losami absolwentów.

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie, opracowanie modyfikacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego oraz wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy:

- dyrektor szkoły,
- zespół wychowawczy,
- pedagog szkolny,
- psycholog szkolny
- doradca zawodowy,
- Rada Rodziców,
- osoby wyznaczone przez dyrektora.

Modyfikację Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego przeprowadza się co najmniej raz w roku, wprowadzone zmiany przedstawione są gronu pedagogicznemu szkoły na Radzie Pedagogicznej.

XVI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest częścią planu pracy szkoły
2. Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z treścią Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły. Jest on również dostępny na stronie internetowej Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach.
3. Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest opracowywany przez zespół wychowawczy szkoły w porozumieniu z samorządem uczniowskim i uchwalany, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, przez Radę Rodziców w terminie nie dłuższym niż trzydzieści dni od daty rozpoczęcia bieżącego roku szkolnego.
4. Anonimowe ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli przeprowadzane są w połowie pierwszego lub z początkiem drugiego semestru bieżącego roku szkolnego w celu wykorzystania ich wyników do pracy przy przygotowaniu planu działań wychowawczo - profilaktycznych w następnym roku szkolnym. Niektóre ankiety przeprowadzane są we wrześniu w bieżącym roku szkolnym. Za przeprowadzenie ww. ankiet odpowiedzialny jest zespół wychowawczy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach. Raport z wyników ww. ankiet dostępny jest do wglądu w gabinecie specjalistów.
5. Niniejszy program obowiązuje do końca roku szkolnego 2023/2024.

OPRACOWAŁ: ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO NR 1 W GLIWICACH.

za Radę Pedagogiczną

.....
.....

za Samorząd Uczniowski

.....
.....

Uchwaliła Rada Rodziców Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach na posiedzeniu w dniu 13.09.2023 r. Uchwała numer

Podpis przewodniczącej/przewodniczącego Rady Rodziców

.....
dyrektor szkoły